

Cikkeinkben *-gal megjelöltük azokat a kifejezéseket és neveket, amelyek a kislexikonban szerepelnek.

AZBESZT: rostos, fonalakra szedhető magnéziumszilikát. Sav- és tűzálló anyag. Két fajtája van: serpentin~ és amfiból~. Az előbbiből tűzálló szöveteket, elektromos és hőszigetelőket készítenek. Cementtel keverve az eternitpala alapanyaga. Az amfiból~ szőhető, fonható, lemezbe sajtoltatható. (A cigaretta és a tüdőrák)

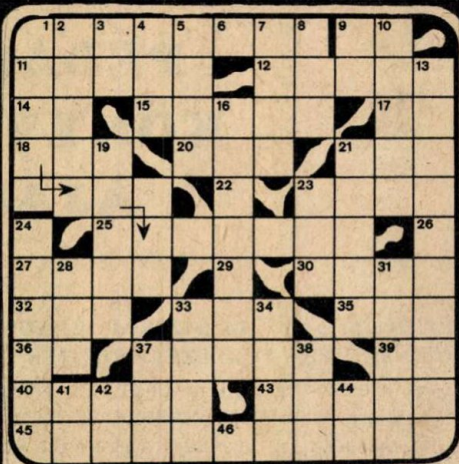
BAKTERIOFAGOK: a vírusok csoportjába tartozó parányi – 20–200 millimikron nagyságú – szervezetek, a baktériumok parazitái. Csak a baktériumokban tudnak élni és szaporodni. Némely baktériofág annyira fajlagos, hogy egyes baktériumfajták vagy típusok meghatározására is felhasználhatók. (A szervezet harca a kórokozókkal)

LINZI BÉKE: III. Ferdinánd király és I. Rákóczi György erdélyi fejedelem között 1645-ben, több mint egyévi tárgyalás után megkötött béke, amely biztosította a protestánsok vallásgyakorlatának teljes szabadságát, és elrendelte a háború során elfoglalt protestáns templomok visszaadását. A ~ alapján Rákóczi megtartotta a Bethlen Gábor birtokában volt két felvidéki vármegyét élete végéig, fiai pedig az ő holtá után is megmaradhattak Szabolcs és Szatmár vármegyék birtokában. (Fekete város – fehér asszony)

LEVELLEREK: az angol polgári forradalom kispolgári demokratái, akik az „independensek”-nek – a polgárság és az új nemesség középrétegeit képviselő pártnak – a balszárnnyát alkották, később önállósították magukat, de vereséget szenvedtek. (Emlékezés William Pettyre)

SZINAPSZIS: két idegsejt érintkezési helye, illetve az ott kialakult olyan szerkezet, amely lehetővé teszi, hogy az ingerület az egyik idegsejtről a másikra terjedjen át. Az ingerület átvezetése történhet kémiai úton, az ingerület hatására felszabaduló közvetítő anyagok (például az acetilkolin) révén: „kémiai szinapszisek”. Az ingerület átvezetése – legújabb vizsgálatok szerint – történhet elektromos úton is: „elektromos szinapszisek”. (A szervezet harca a kórokozókkal)

REJTVÉNY

AZ ABALIGETI BARLANG

VIZSZINTES: 1. Állatvilágát kutatta (Antal). 9. Legyintés. 11. Levágott és megfordított faág. 12. Hivatalnok teszi ügyirattal. 14. Sertéslakás. 15. Elkészítette pontos térképét (Elemér). 17. Fordított prím szám. 18. Gyom. 20. Rovar része. 21. Kötőszó. 22. Római szám. 23. Vissza: derűs, jó érzés. 24. Egy másik római szám. 25. Keltez. 26. Kálium. 27. Nem friss már (zsír). 29. Egy harmadik római szám. 30. Víz folyik belőle. 32. Vesztesség. 33. Hidrogén és neon. 35. Becézett női név. 36. Azonos msh-k. 37. Olasz matematikus (Giuseppe, 1856–1932). 39. Keltezés gyakori végződése. 40. Az ő fia volt Árpád. 43. Ritmikus mozgás, névelővel. 45. Első tudományos igényű feltárója (1819).

FÜGGŐLEGES: 1. Sok barlangnak sajátsága; ennek is. 2. Vissza: város az NDK-ban. Lipcse közelében. 3. Bál kezdete és vége. 4. Folyadék és benne diszpergált gáz kolloid rendszere. 5. Fordítva: római viselet volt (latinosan). 6. A vízsz. 36. fele. 7. Híres párizsi divatszalon. 8. A vízsz. 17., 32., és 36. eleje. 9. És – franciául. 10. Választóvonal – vagy helység külterülete. 13. Ez a víznyelő a barlangba vezeti a csapadékvizet. 16. Újságoldal – főként nyomdában. 19. Város a dalmát tengerparton. 21. Becézett Erzsébet. 23. Mollbden és szén. 24. Több faja is él a barlangban. 28. Erőd. 31. Rabság jelképe, névelővel. 33. Tréfás elkergetés. 34. Fordítva: kapható? 37. „A holló” költője. 38. Az SZTK egyik elődje volt. 41. Vissza: életet olt ki. 42. 35-tel osztható római szám. 44. L. vízsz. 39. 46. Az eddigiektől különböző római szám.

A zárt betűk: M, T, T, Y.

A 17. SZÁMBAN MEGJELENT KERESZT-REJTVÉNY (KÁRPÁLTALJA II.) MEGFEJEZÉSE: v1 Beregszász – Beregovo, v24 Mukács, v27 Csap, v37 Huszt, v45 Hoverla; f11 Csernagora, f12 Mukacsevo.